

Inleiding tot de wetenschapsfilosofie (cursus Groningen)

Waar ligt de grens tussen wetenschap en pseudowetenschap? In hoeverre zijn wetenschappelijke inzichten objectief en betrouwbaar? Kunnen wetenschap en religie samengaan? Dit zijn slechts enkele van de vragen die bestudeerd worden binnen de wetenschapsfilosofie. Deze collegereeks neemt ons mee in de levendige discussies die binnen en buiten de academische wereld over deze (en vele andere) kwesties gevoerd worden, en geeft zo een inkijkje in een zeer vitaal en veelzijdig vakgebied.

De wetenschapsfilosofie is een relatief jong vakgebied dat opereert op het grensvlak van ten minste vier filosofische disciplines: logica, metafysica, kennisleer en ethiek. Deze cursus beoogt in zes colleges de breedte van de wetenschapsfilosofie te laten zien, door een bloemlezing te geven van de belangrijkste vraagstukken en theorieën. Toch is de blikrichting niet slechts academisch. We gaan ons namelijk ook bezighouden met kwesties die ook buiten de academische wereld voor discussie zorgen. Daarbij valt te denken aan de representatie van vrouwen en minderheden in de wetenschap en aan de positie die wetenschappers al dan niet moeten hebben in politieke besluitvorming. Zo wordt inzichtelijk hoe dit fascinerende vakgebied doorwerkt in actuele maatschappelijke thema's.

Programma:

College 1: Wat is wetenschap?

College 2: Wetenschappelijk redeneren

College 3: Wetenschappelijk verklaren

College 4: Wetenschappelijke vooruitgang

College 5: Wetenschap en religie

College 6: Wetenschap en maatschappij

Afbeelding: Astronoom Copernicus in gesprek met God (Wikimedia Commons).

Cursusnummer	26ZN-1G05
Docent	<i>Stefan Sleeuw</i> Stefan Sleeuw is in 2023 gepromoveerd in de Filosofie aan de Rijksuniversiteit Groningen, op een proefschrift over de aard van (wetenschappelijk) begrip. Aan de universiteiten van Leiden en Groningen doceerde hij in de afgelopen jaren o.a. Wetenschapsfilosofie, Argumentatietheorie en Filosofie van de Geest.
Vakgebied	Filosofie
Seizoen	2026 zomer/najaar
Dag	Donderdag
Inschrijven voor	wo 30 sep. 2026
Tijd	10:00 - 11:45
Cursusdata	24-sep., 01-okt., 08-okt., 22-okt., 29-okt., 05-nov., 12-nov.
Prijs	€ 175,-
Aantal colleges	6
Werkvorm	Hoorcollege met ruimte voor vragen en discussie
Cursusmateriaal	Powerpoint en digitale syllabus worden op de website van HOVO geplaatst. Verplichte literatuur: Samir Okasha, <i>Philosophy of Science: A Very Short Introduction</i> . €8,49 op bol.com
Opmerkingen	De cursus veronderstelt geen filosofische voorkennis. Wel is voldoende beheersing van de Engelse taal vereist, aangezien er deels gebruik gemaakt zal worden van Engelstalige (academische) literatuur.